

तुती लागवड कार्यक्रम हा केवळ मंजूर
केलेल्या समूहामध्येच राबविणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकिर्ण १३१५/ प्र.क्र.३०/ रेशीम कक्ष
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-३२
तारीख: २७ मार्च, २०१७.

वाचा :-

- १) शासन पत्र क्रमांक: रेशीम १०११/ प्र.क्र.३९/ रेशीम कक्ष दि.६ ऑगस्ट, २०११.
- २) शासन निर्णय क्रमांक: संकिर्ण १३१५/ प्र.क्र.३०/ रेशीम कक्ष दि.१५ जुलै, २०१५.
- ३) संचालक(रेशीम) नागपूर यांचे पत्र क्र : रेशीम / कार्या-८/ रेशीम समुह प्रस्ताव / मंजूरी /१६/५३३ दि.७.७.२०१६ व दि.०३.०८.२०१६ दि.०४.१०.२०१६ व दि.११.११.२०१६.

प्रस्तावना :-

तुती लागवड कार्यक्रम हा २५ जिल्ह्यामध्ये राबविण्यात येतो. या कार्यक्रमाकरीता राष्ट्रीय कृषि विकास कार्यक्रम, केंद्र पुरस्कृत Catalytic Development Programme या योजनेंतर्गत निधी उपलब्ध करण्यात येत होता. तथापि केंद्र शासनाने रेशीम उद्योगाच्या विविध योजना अभिसरण पद्धतीने राबविण्याचे सुचित केले असल्यामुळे तुती लागवड कार्यक्रम हा आता महात्मा गांधी ग्रामिण रोजगार हमी योजना या अंतर्गत राबविण्यास शासनाने मान्यता दिलेली आहे.

रेशीम उद्योगातील क्षेत्रीय कामकाजाचे सर्व पातळीवर संनियंत्रण करण्यासाठी शासनाने ऑनलाईन संगणक प्रणाली विकसीत केली आहे. या प्रणालीमध्ये समुहाची माहिती भरण्याच्या सुचना क्षेत्रीय कार्यालयास देण्यात आल्या होत्या. त्यानुसार क्षेत्रीय कार्यालयाने ६४ समुह व त्यातील गावांची माहिती भरलेली आहे. या माहितीस अनुसरून राज्यातील ६४ समूहामध्ये तुती लागवड कार्यक्रम राबविण्या संदर्भात संदर्भित दि.१५ जुलै, २०१५ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. तसेच या निश्चित केलेल्या समुहाव्यतिरिक्त नवीन तुती लागवडीसाठी मागणी प्राप्त झाल्यास त्याचा स्वतंत्र प्रस्ताव सादर करण्याच्या सुचनासुद्धा वर नमूद शासन निर्णयान्वये क्षेत्रीय कार्यालयांना देण्यात आलेल्या आहेत. त्यानुसार संचालक (रेशीम) यांनी उक्त संदर्भीय क्र.३ येथील दि.४.१०.२०१६ च्या पत्रान्वये तसेच दि.११.११.२०१६ च्या पत्रान्वये ५७ नवीन समूहामध्ये तुती लागवड कार्यक्रम राबविण्यास मान्यता देण्याचा प्रस्ताव सादर केला आहे.

राज्यात रेशीम शेतीचा विस्तार व विकास परिणामकारक पद्धतीने होण्याकरीता तसेच राज्यामध्ये तुती लागवड ते कोषोत्तर प्रक्रिया उद्योगाचा एकात्मिक विकास करण्यासाठी समुह पद्धतीने तुती लागवड होणे आवश्यक आहे. संचालक (रेशीम) यांच्या प्रस्तावानुसार राज्यातील तुती लागवड कार्यक्रम समुह पद्धतीने राबविण्यास मान्यता देण्याची व यासंदर्भातील मार्गदर्शक सुचना निर्गमित करण्याची बाब शासनाची विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यात रेशीम शेतीचा विस्तार व विकास परिणामकारक पध्दतीने होण्याकरीता तसेच राज्यामध्ये तुती लागवड ते कोषोत्तर प्रक्रिया उद्योगाचा एकात्मिक विकास करण्यासाठी समुह पध्दतीने तुती लागवड होणे आवश्यक आहे. याकरीता “रेशीम ऑनलाईन संनियंत्रण संगणक प्रणाली” मध्ये नोंदविण्यात आलेल्या यापूर्वीच्या ६४ समुहापैकी दोन समुह वगळून व नवीन ५७ समुह असे एकूण ११९ समुहामध्ये परिशिष्ट “अ” मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे राज्यातील तुती लागवड कार्यक्रम समुहपध्दतीने राबविण्यास शासन मान्यता देत आहे. या समुहाव्यतिरीक्त तुती लागवड करता येणार नाही. या अनुषंगाने मार्गदर्शक सुचना पुढीलप्रमाणे राहतील.

- १) तुती लागवड कार्यक्रम समुहामध्ये राबविण्यासाठी व्यापक प्रसिध्दी व जनजागृती करण्यात यावी.
- २) केंद्रीय रेशीम मंडळाच्या समुह विकास कार्यक्रमाबाबत असलेल्या मार्गदर्शक सुचनांच्या धर्तीवर समुहामध्ये तुती लागवड कार्यक्रम राबविण्याची कार्यवाही संचालक (रेशीम) यांनी करावी. त्याकरीता क्षेत्रीय कार्यालयास सुचना देण्यात याव्यात.
- ३) तुती लागवड कार्यक्रम महात्मा गांधी ग्रामिण रोजगार हमी योजना या कार्यक्रमांतर्गत राबविण्यात येत असल्यामुळे याबाबत असलेल्या मार्गदर्शक सुचना विचारात घेणे आवश्यक राहिल.
- ४) रेशीम ऑनलाईन संगणक प्रणालीमध्ये नोंदविण्यात आलेल्या यापूर्वीच्या ६४ समुहापैकी दोन समुह वगळून नवीन ५७ समुहाची व त्या समुहातील तुती लागवड असलेल्या गावांची नोंद रेशीम संगणक प्रणालीवर घेणे आवश्यक राहिल.
- ५) शासनाने निश्चित केलेल्या ११९ समुहाव्यतिरिक्त समुह पध्दतीने तुती लागवड करण्याबाबत अर्ज प्राप्त झाल्यास या नवीन समुहाचा स्वतंत्र प्रस्ताव शासनाच्या मान्यतेकरीता सादर करणे आवश्यक राहिल. शासनाच्या मान्यतेनंतरच त्या नवीन समुहात तुती लागवड करण्यात येईल.
- ६) विहित केलेल्या समुहातच तुती लागवड व्हावी म्हणून संचालक (रेशीम) व संबंधित सहायक संचालक, प्रादेशिक रेशीम कार्यालय, यांनी संनियंत्रण करणे आवश्यक राहिल.
- ७) या समुहातील तुती लागवड व अनुषंगीक माहितीचे संगणक प्रणालीद्वारे संनियंत्रण करण्यात येत आहे. तसेच या प्रणालीच्या माध्यमातून एमआरसेंक मार्फत विकसीत मोबाईल ॲपद्वारे रेशीम योजनेचे संनियंत्रण करण्यात येत आहे. त्यामुळे ऑनलाईनवर मान्यता देण्यात आलेल्या समुहामध्ये वारंवार बदल करण्यात येणार नाही याची सर्व क्षेत्रीय पातळीवर दक्षता घेण्यात यावी.
- ८) ज्या जिल्ह्यामध्ये /समुहामध्ये तुती लागवड संचालनालयाने निश्चित केलेल्या मानकाप्रमाणे नसेल अशावेळी लागवडीच्या प्रमाणात रेशीम उद्योग विस्तार व विकासाकरीता क्षेत्रीय कर्मचा-यांना आवश्यक ठिकाणी नियुक्त करण्याची कार्यवाही संचालक (रेशीम) यांनी करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०३३०१५०४५८१५०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अनिलकुमार रा.उगले)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मंत्री (वस्त्रोद्योग)/मा.राज्यमंत्री (वस्त्रोद्योग) यांचे खाजगी सचिव.
 २. मा.अ.मु.स (नियोजन) नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
 ३. मा.प्रधान सचिव (कृषि) मंत्रालय, मुंबई -३२
 ४. मा.सचिव (रोहयो) नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई -३२
 ५. उपसचिव (कृषि) तथा सदस्य सचिव, राष्ट्रीय कृषि विकास योजना कक्ष, कृषि व पदूम मंत्रालय, मुंबई-३२
 ६. मा.आयुक्त (कृषि) महाराष्ट्र राज्य, पुणे-४११००१.
 ७. मा.आयुक्त मनरेगा महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
 ८. सर्व विभागीय आयुक्त
 ९. सर्व जिल्हाधिकारी कार्यालय (बृहन्मुंबई व मुंबई उपनगरे वगळून)
 १०. मुख्य कार्यकारी अधिकारी (सर्व)
 ११. संचालक (रेशीम) रेशीम संचालनालय, विभागीय आयुक्त कार्यालय परिसर, नागपूर
 १२. सहायक संचालक , प्रादेशीक रेशीम कार्यालय, पुणे, अमरावती, औरंगाबाद व अमरावती.
 १३. सर्व जिल्हा रेशीम विकास अधिकारी श्रेणी-१/२
 १४. रेशीम निवड नस्ती.
-

परिशिष्ट “अ”

शासन निर्णय क्रमांक: संकिर्ण १३१५/ प्र.क्र.३०/ रेशीम कक्ष दि. २७ मार्च २०१७ सोबतचे सहपत्र

अ.क्र	जिल्हा	शासन निर्णय दि.१५ जुलै, २०१५ नुसार मंजूर समुहाचे नाव	नव्याने मान्यता प्रदान करावयाचे समुह	समुहाच्या नावात होणा-या बदलासह नव्याने मंजूर करावयाचे एकूण समुह
१	अमरावती	अमरावती	-----	अमरावती
२		-----	नांदगाव खांडेश्वर	नांदगाव खांडेश्वर
३		-----	दर्यापूर	दर्यापूर
४		-----	अंजनगाव सुर्जी	अंजनगाव सुर्जी
५		-----	चिखलदरा	चिखलदरा
६	अकोला	बाळापूर	-----	बाळापूर
७		पातूर	-----	पातूर
८		-----	मुर्तीजापूर	मुर्तीजापूर
९		-----	अकोला	अकोला
१०		-----	अकोट/ तेल्हारा	अकोट/ तेल्हारा
११		-----	बारिशटाकळी	बारिशटाकळी
१२	वाशिम	-----	रिसोड	रिसोड
१३		-----	मानोरा	मानोरा
१४	बुलढाणा	बुलढाणा	-----	बुलढाणा
१५		चिखली	-----	चिखली
१६		जळगांव	-----	जळगाव
१७		जळगांव जामोद	-----	जळगांव जामोद
१८		खामगाव	-----	खामगाव
१९		मोताळा	-----	मोताळा
२०		-----	संग्रामपुर	संग्रामपुर
२१	यवतमाळ	यवतमाळ	-----	यवतमाळ
२२		-----	बाभूळगांव	बाभूळगांव
२३		-----	नेर	नेर
२४		-----	पुसद	पुसद
२५		-----	उमरखेड	उमरखेड
२६		-----	कळंब	कळंब
२७		-----	राळेगांव	राळेगांव
२८	वर्धा	-----	वर्धा	वर्धा
२९		-----	सेलू	सेलू

३०		----	देवळी	देवळी
३१		----	हिंणघाट	हिंणघाट
३२	नागपूर	काटोल	----	काटोल
३३		कुही	----	कुही
३४		नागपूर	----	नागपूर /कामठी
३५		----	पारशिवणी	पारशिवणी
३६		----	मौदा	मौदा
३७	चंद्रपूर	----	भद्रावती	भद्रावती
३८	भंडारा	---	आसगाव	आसगाव
३९	औरंगाबाद	पैठण	----	-----
४०		पैठण -१	----	पैठण -१
४१		पैठण -२	----	पैठण -२
४२		फुलंब्री	----	फुलंब्री/ औरंगाबाद
४३		-----	सिल्लोड/ कन्नड	सिल्लोड/ कन्नड
४४	जालना	घनसांवगी	----	घनसांवगी
४५		जालना	----	जालना
४६		मंठा	----	मंठा
४७		परतूर	----	परतूर
४८		----	पळसखेडा पिंपळा	पळसखेडा पिंपळा
४९		---	अंबड	अंबड
५०	परभणी	पालम	----	पालम /गंगाखेड
५१		पुर्णा	पुर्णा/ सोनपेठ-१	पुर्णा/ सोनपेठ-१
५२		-----	पुर्णा/ सोनपेठ-२	पुर्णा/ सोनपेठ-२
५३		सेलु	----	सेलू /पाथरी/जितूर/ परभणी
५४	हिंगोली	हिंगोली	----	-----
५५		----	सेनगांव	सेनगाव
५६		----	औंढा/ बसमत	औंढा/ बसमत
५७	नांदेड	देगलूर	----	देगलूर
५८		हादगाव	----	हादगाव/किनवट
५९		नांदेड	----	नांदेड /अर्धापूर
६०		----	लोहा / कंधार	लोहा / कंधार
६१	लातूर	अहमदपूर	----	अहमदपूर /चाकूर
६२		औसा	----	औसा/लातूर
६३		रेणापूर	----	रेणापूर

६४		----	उदगीर	उदगीर
६५	उस्मनाबाद	कळंब	----	कळंब
६६		उस्मनाबाद	----	उस्मनाबाद
६७		----	बार्शी	बार्शी
६८		----	भुम / परांडा	भुम / परांडा
६९		----	करंजखेडा/लोहारा	करंजखेडा/लोहारा
७०		----	तुळजापूर/ उमरगा	तुळजापूर/ उमरगा
७१	बिड	अंबेजोगाई	----	अंबेजोगाई
७२		बीड	----	बीड
७३		धारूर	----	धारूर
७४		गेवराई	----	गेवराई
७५		केज	----	केज
७६		माजलगाव	----	माजलगाव
७७		परळी	----	परळी
७८	अहमदनगर	नेवासा/ शेवगाव	----	नेवासा/ शेवगाव/पाथर्डी
७९		पारनेर	----	पारनेर
८०		राहुरी/ श्रीरामपूर	----	राहुरी
८१		-----	---	श्रीरामपूर
८२		---	---	राहता / कोपरगाव
८३		संगमनेर/ राहता	----	संगमनेर
८४		श्रीगोदा/कर्जत	----	श्रीगोदा/कर्जत/ अ.नगर
८५	पुणे	----	माळेगाव	माळेगाव
८६		----	वडगाव	वडगाव
८७		----	इंदापूर	इंदापूर
८८		----	लासुर्णे	लासुर्णे
८९		----	खेड	खेड
९०		----	आंबेगाव/ जुन्नर	आंबेगाव/ जुन्नर
९१		----	दौड	दौड
९२		----	पुरंदर	पुरंदर
९३	सांगली	जत	----	जत
९४		कडेगांव	----	कडेगांव
९५		मिरज	----	मिरज / कवठेमहाकाळ
९६		वाळवा	----	वाळवा
९७	सातारा	कराड/पाटण	----	कराड

९८		खंडाळा	----	खंडाळा
९९		कोरेगाव/ खटाव	----	कोरेगाव
१००		माण	----	माण
१०१		फलटण	----	फलटण
१०२		सातारा/जावळी	----	सातारा/जावळी
१०३		वाई	----	वाई
१०४		----	खटाव	खटाव
१०५	सोलापूर	अक्कलकोट	----	अक्कलकोट
१०६		बार्शी	----	बार्शी
१०७		माळशिरस	----	माळशिरस-१
१०८		---	माळशिरस -२	माळशिरस-२
१०९		पंढरपूर	----	पंढरपूर-१
११०		--	पंढरपूर -२	पंढरपूर-२
१११		सोलापूर	----	सोलापूर
११२	कोल्हापूर	----	हातकंणगले	हातकंणगले
११३		----	गडहिंगलज	गडहिंगलज
११४		--	करवीर	करवीर
११५	नाशिक	नाशिक	---	नाशिक
११६		----	येवला	येवला
११७		----	दिंडोरी	दिंडोरी
११८		----	निफाड	निफाड
११९	धुळे	----	नावरी	नावरी
१२०	पालघर	----	----	जव्हार
१२१	ठाणे	जव्हार	----	भिवंडी

टिप :- यापूर्वीच्या ऑनलाईनवरील ६४ समुहापैकी पैठण समुहाचे अनुक्रमे पैठण -१ व पैठण -२ तसेच हिंगोली समुहाचे सेनगाव व औंढा / बसमत असे समुह तयार करण्यात आले असल्याने पूर्वीच्या ६४ समुहापैकी पैठण व हिंगोली हे समुह वगळण्यात येत आहे.

(अनिलकुमार रा उगले)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन